

Zitting 1976-1977

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de Regering
gegeven antwoorden

444

Vragen van het lid **Kosto** (P.v.d.A.) over het opzeggen van de *bruikleenovereenkomst* tussen het Rijk en de gemeente Enkhuizen betreffende het schilderij 'De Grote Berenjacht' van Paulus Potter. (Ingezonden 7 september 1976)

1

Is het waar, dat u de *bruikleenovereenkomst* betreffende het schilderij van Paulus Potter 'De Grote Berenjacht', die meer dan vijftig jaar geleden werd gesloten tussen het Rijk en de gemeente Enkhuizen, heeft opgezegd?

2

Is het waar, dat het doek het belangrijkste stuk moet worden in een nieuw te stichten schilderijenverzameling in Den Haag, waarmee wordt beoogd de pas gerestaureerde schilderijengalerij van Stadhouders Willem V tot nieuw leven te brengen?

3

Is het waar, dat de kern van het voormalige bezit van de stadhouder is te vinden in het Mauritshuis en dat er geen plannen bestaan om die schilderijen over te brengen naar bovenbedoelde schilderijengalerij, maar dat een aantal bestaande *bruikleenovereenkomsten* worden opgezegd ten einde een verantwoorde collectie te kunnen samenbrengen?

4

Weet u, dat gemeentebestuur en bevolking van Enkhuizen zeer gehecht zijn aan het schilderij van de in Enk-

huizen geboren Paulus Potter, dat al meer dan vijftig jaar een plaats heeft in het stadhuis aldaar?

5

Bent u bereid, mede op grond van de overweging dat een spreiding van het gemeenschapsbezit aan kunstvoorwerpen over het land op zich zelf past in de doelstelling van het regeringsbeleid, Potters schilderij 'De Grote Berenjacht' op basis van een vernieuwde *bruikleenovereenkomst* in Enkhuizen te laten?

Antwoord

Antwoord van Minister **Van Doorn** (Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk). (Ontvangen 22 december 1976)

1

Ja. Bij brief van 23 december 1975 heeft de Rijksinspecteur voor roerende monumenten burgemeester en wethouders van Enkhuizen laten weten, dat het *bruikleen* van het schilderij van Paulus Potter 'De Berenjacht' wordt opgezegd.

2

Het schilderij zal één van de belangrijkste elementen zijn in de zojuist gerestaureerde schilderijengalerij van stadhouder Willem V. Naar analogie van diens collectie – de oudste voor het publiek opengestelde in Nederland – zal een reconstructie getoond worden van een 18e eeuwse schilderijen-kabinet, dat thans in geen enkele Nederlandse openbare collectie meer voorkomt.

3

De kern van het voormalige schilderijen-

bezit van de stadhouder bevindt zich in het Mauritshuis. Het maakt deel uit van een afgewogen en representatieve presentatie van het beste, dat de Gouden Eeuw heeft voortgebracht. Het zou slecht beleid zijn die collectie, welke in de loop van meer dan 150 jaar en ten koste van grote inspanningen bijeen gebracht is, thans weer te verspreiden.

Het is bekend hoe de schilderijen-galerij van Stadhouders Willem V er heeft uitgezien en welke schilderijen er deel van hebben uitgemaakt.

Het is de bedoeling dat beeld weer op te roepen met gebruikmaking van een groot aantal schilderijen, die zich hetzij in diverse rijksmusea in depot bevinden, hetzij deel uitmaken van het verspreide kunstbezit van het Rijk, dat zich op basis van *bruikleen* op vele plaatsen in het land bevindt.

Om deze bedoeling te kunnen realiseren moesten enkele van de vele *bruikleenovereenkomsten* opgezegd worden.

4

De op zich zelf verheugende verknoktheid van de Enkhuizer bevolking aan het schilderij is mij bekend. Ik teken hierbij wel aan, dat de relatie tussen Potter en Enkhuizen pril en van korte duur is geweest: de toekomstige kunstenaar Paulus Potter is reeds vóór zijn vijfde levensjaar van Enkhuizen naar Leiden verhuisd.

5

Juist omdat spreiding van het gemeenschapsbezit aan kunstvoorwerpen over het land een van de doelstellingen van mijn beleid is, heb ik burgemeester en

wethouders van Enkhuizen als compensatie voor het opgezegde bruikleen een schilderij van de 17e eeuwse meester Ludolf van Bakhuisen (schepen op woelige zee; doek 121 x 196 cm) in bruikleen aangeboden. Ik vraag mij af of dat schilderij niet beter past bij de geschiedenis van Enkhuizen, waarin de zee zo'n overwegende rol heeft gespeeld, dan een voorstelling van een jacht op beren.

Naast spreiding van het gemeenschapsbezit aan kunstvoorwerpen reken ik ook een ruim toegankelijke presentatie in zinvolle samenhang tot de doelstellingen van mijn beleid (zie de nota 'Naar een nieuw museumbeleid').

Ik acht het meer in overeenstemming met het beleidsuitgangspunt 'De Berenjacht' in samenhang met andere schilderijen in de gereconstrueerde schilderijengalerij van stadhouder Willem V aan een ruime kring van belangstellenden te presenteren, dan dat het eenzaam in het stadhuis van Enkhuizen hangt.